



TØNDER
KOMMUNE

Miljøgodkendelse af husdyrbrug

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING	2
2	AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
3	VILKÅR	4
	3.1. GRUNDFORHOLD	4
	3.1.1. Generelle forhold	4
	3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG	5
	3.2.1. Stalde og anlæg	5
	3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	5
	3.3.1. Lugt	5
4	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	6
	4.1. HUSDYRBRUGETS ANLÆG	6
	4.1.1. Stald og anlæg	6
	4.1.2. Energiforbrug	8
	4.1.3. Vandforbrug	8
	4.1.4. Affald	8
	4.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	8
	4.2.1. Gødningsopbevaring og -håndtering	8
	4.2.2. Spildevand	8
	4.2.3. Transport.....	8
	4.2.4. Driftsforstyrrelser og uheld	8
	4.2.5. Støj.....	8
	4.2.6. Skadedyr	8
	4.2.7. Kemikalier og pesticider.....	9
	4.2.8. Olie og brændstof	9
	4.2.9. Foder	9
	4.2.10. Lys.....	9
	4.2.11. Ammoniak	9
	4.2.12. Lugt	12
	4.2.13. Støv	13
	4.3. HUSDYRBRUGETS AREALER	13
	4.3.1. Anden afsætning af husdyrgødning	13
5	HØRINGER	13
6	KLAGE VEJLEDNING	13
7	BILAG	14
8	REFERENCER	14

1 INDLEDNING

Klaus Refslund Hansen har den 29. januar 2016 søgt om tillægsgodkendelse til husdyrbruget på Hjerpstedvej 7, 6280 Højer.

Tillægsgodkendelsen omfatter udelukkende ændringer i dyreholdet i forhold til den godkendelse som er meddelt 30. juli 2015, hvor hele husdyrbruget blev godkendt.

Dyreholdet ændres **fra** 1.100 årssøer med 38 smågrise pr. årssø til 8 kg, samt 3.268 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 346 dyreenheder (DE) **til** 1.200 årssøer med 38 smågrise pr. årssø til 8 kg, samt 2.416 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 346 DE.

Tønder Kommune har på baggrund af ansøgningsmaterialet og vurderingerne i dette tillæg, valgt at godkende den ansøgte ændring.

Ved forhold der ikke er omtalt i dette tillæg henvises til miljøgodkendelsen fra 2015.

Når denne tillægsgodkendelse udnyttes bortfalder nogle af vilkårene i godkendelsen af 30. juli 2015 og en række nye vilkår tilføjes. For overskuelighedens skyld er der i bilag 1 et katalog over de samlede gældende vilkår.

Tidligere godkendelser/anmeldelser

30. juli 2015 - Miljøgodkendelse af hele husdyrbruget, herunder udvidelse af stald og dyrehold.

4. februar 2013 - Anmeldelse af skift i dyretype flere søer og færre slagtesvin.

19. september 2011 - Anmeldelse af udvidelse af staldanlæg af hensyn til dyrevelfærd.

3. november 2004 - Revurdering af eksisterende miljøgodkendelse.

20. juli 1994 - Miljøgodkendelse af hele husdyrbruget.

Kontaktoplysninger:

Navn: Klaus Refslund Hansen

Adresse: Hjerpstedvej 7, 6280 Højer

Tlf.: 74789919

Mobil: 21444317

E-mail: petersminde@refslund.net

Bedriftsoplysninger:

CVR: 19968294

CHR: 95109

Rådgiver: Ulla Refshammer Pallesen, Landbosyd

Sagsbehandler: Peder Key Jensen, Tønder Kommune

KS: Christence R. Andersen, Tønder Kommune

2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler godkendelse til:

Husdyrproduktion:

Ændring **fra** 1.100 årssøer med 38 smågrise pr. årssø til 8 kg, samt 3.268 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 346 dyreenheder (DE) **til** 1.200 årssøer med 38 smågrise pr. årssø til 8 kg, samt 2.416 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 346 DE.

Godkendelsen er meddelt efter § 12 i husdyrloven¹.

Vi vurderer i kapitel 4, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget ved at anvende den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning med tilhørende miljøredegørelse og efterlever vilkårene i kapitel 3.

Vi har vurderet at projektet ikke kan påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægger plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter. Vurderingen er foretaget efter §§ 7 og 11 i habitatbekendtgørelsen².

Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være overholdt når godkendelsen tages i brug.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledning fremgår af kapitel 6.

Peder Key Jensen
Miljømedarbejder

Tønder, den 7. november 2016

3 VILKÅR

Følgende vilkår fra godkendelse af 30. juli 2015 ophæves når denne godkendelse udnyttes:

Vilkår 3.1.1.1, som fastsætter rammerne for det tilladte dyrehold.

Vilkår 3.2.1.8, som fastsætter parametre for fodring med reduceret råprotein.

Vilkår 3.3.6.2, om det maksimale antal slagtesvin på stald ad gangen.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

3.1. GRUNDFORHOLD

3.1.1. Generelle forhold

- 3.1.1.1. Denne godkendelse bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter den er meddelt. Godkendelsen er udnyttet når bygge- og anlægsarbejder eller når udvidelsen eller ændringen af dyreholdet er påbegyndt. Dog med den forudsætning at den udnyttelse som er påbegyndt, færdiggøres i et rimeligt tempo, hvilket normalt vil sige at den skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb.
- 3.1.1.2. Husdyrbruget godkendes til et maximalt dyrehold på 1.200 årssøer med 38 smågrise pr. årssø til 8 kg, samt 2.416 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 346 DE.
- 3.1.1.3. Dyrene skal opstaldes om anført her:



Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal dyr	Antal Stipladser
1	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	2.044	511
2	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	372	93
3	Slagtesvinestald	Fuldspaltegulv	-	-	-
4	Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	Årssøer*	206	62
5	Løbe- drægtighedsstald	Individuel opst.,	Årssøer*	119	83
		Løsgående		99	69
6	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	422	127
7	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	200	60
8	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	353	247
9	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	629	440
10	Ny farestald (godkendt 30. juli 2015)	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	372	112

* med 38 fravænnede grise til 8 kg

3.1.1.4. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.2.1. Stalde og anlæg

Foder

3.2.1.1. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årso x antal årssøer skal være mindre end 6.551 kg P pr. år.

- "P ab dyr pr. årso" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr årso} = (FE \text{ pr årso} \times g \text{ fosfor pr FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr årso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst})$$

3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.3.1. Lugt

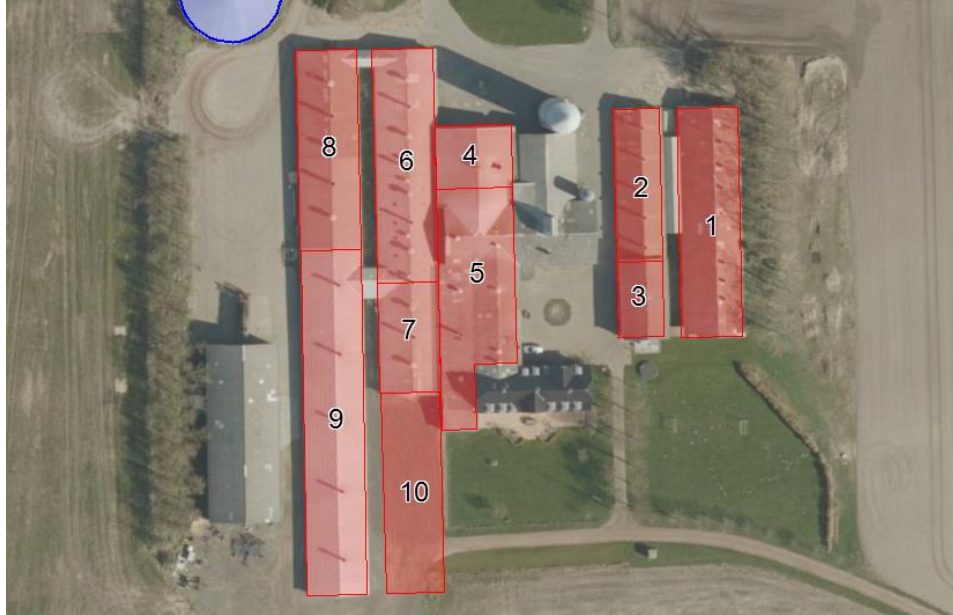
3.3.1.1. Der må maksimalt være 604 slagtesvin på stald ad gangen.

4 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

4.1. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

4.1.1. Stald og anlæg

Placering af dyreholdet på ejendommen før og efter:



Før

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal dyr	Antal Stipladser
1	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	2.044	511
2	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	1.224	306
3	Slagtesvinestald	Fuldspaltegulv	-	-	-
4	Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	Årssøer*	187	56
5	Løbe-drægtighedsstald	Individuel opst., Løsgående	Årssøer*	120 90	80 60
6	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	383	115
7	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	180	54
8	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	334	223
9	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	556	372
10	Ny farestald (godkendt 2013?)	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	350	105

* med 38 fravænnede grise til 8 kg

Efter

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal dyr	Antal Stipladser
1	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	2.044	511
2	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	372	93
3	Slagtesvinestald	Fuldspaltegulv	-	-	-
4	Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	Årssøer*	206	62
5	Løbe- drægtighedsstald	Individuel opst.,	Årssøer*	119	83
		Løsgående		99	69
6	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	422	127
7	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	200	60
8	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	353	247
9	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	629	440
10	Ny farestald (godkendt 2013?)	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	372	112

* med 38 fravænnede grise til 8 kg

Generelle lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven

Nærmeste byzone- eller sommerhusområde i forhold til nye staldanlæg, og eksisterende staldanlæg hvor husdyrbruget ændres, er Sønder Sejerslev som ligger 2,3 km mod sydvest.

Nærmeste nabobeboelse i forhold til nye staldanlæg, og eksisterende staldanlæg hvor husdyrbruget ændres, er Hjerpstedvej 12 som ligger 80 m mod nord.

Afstandskravene i husdyrlovens § 6 er overholdt.

BAT-niveau

BAT-niveau for henholdsvis ammoniak og fosfor er fastlagt ud fra miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste til gængelige teknik (BAT). I beregningen indgår den nye farestald som blev opført efter godkendelsen fra 2013 som en ny stald, mens de øvrige stalde indgår som eksisterende stalde.

I ansøgningen (skema 84430) er BAT-emissionskravet beregnet til 4.614 kg N/år for ammoniak. Det fremgår af ansøgningen at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 4.612 kg N/år. Ansøgeren har benyttet følgende tiltag for at opnå BAT-niveau:

- Teltoverdækning af gyllebeholder
- Gyllekøling med 15 % ammoniakreduktionseffekt i 6 staldafsnit

BAT-emissionskravet for fosfor er i ansøgningen beregnet til 8.161 kg P ab lager. I det ansøgte projekt er der 8.161 kg P ab lager. Som tiltag for at opfylde fosforniveauet er anvendt følgende virkemidler:

- Fodring med lavere fosforindhold

Teltoverdækning og gyllekøling er allerede fastholdt i vilkårene 3.2.1.1.-3.2.1.7 i godkendelsen fra 2013. Fodring med lavere fosforindhold er også fastholdt i vilkårene 3.2.1.8-3.2.1.10 i godkendelsen fra 2013, men da der er ændret på parametrene i denne ansøgning skal vilkår 3.2.1.8 erstattes med et nyt. Den nye situation er fastholdt i vilkår 3.2.1.1.

4.1.2. Energiforbrug

Ansøger har oplyst at ændringen er så lille at den ikke forventes at påvirke energiforbruget.

4.1.3. Vandforbrug

Ansøger har oplyst at ændringen er så lille at den ikke forventes at påvirke vandforbruget.

4.1.4. Affald

Ansøger har oplyst at ændringen er så lille at den ikke forventes at påvirke mængde og behandling af affald.

4.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

4.2.1. Gødningsopbevaring og -håndtering

Der sker ingen ændringer med hensyn til gødningshåndtering. Al gylle vil fortsat blive afhentet og kørt til biogasanlæg.

4.2.2. Spildevand

Der sker ingen ændringer i hverken produktion eller håndtering af spildevand.

4.2.3. Transport

Ansøger har oplyst at antal transporter er uændret.

4.2.4. Driftsforstyrrelser og uheld

I forbindelse med seneste godkendelse er der udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget. Risikoforholdene ændres ikke væsentligt ved den ansøgte ændring af dyreholdet.

4.2.5. Støj

Den ansøgte ændring påvirker ikke støjbelastningen fra husdyrbruget.

4.2.6. Skadedyr

Ingen væsentlige ændringer i forhold til risiko for skadedyr.

4.2.7. Kemikalier og pesticider

Der oplagres ingen kemikalier på ejendommen, idet markbruget sker med udgangspunkt i en anden ejendom.

4.2.8. Olie og brændstof

Ingen væsentlige ændringer i forhold til opbevaring og håndtering af brændstof.

4.2.9. Foder

Ud over justeringer i indholdet af fosfor i foderet, som er håndteret i afsnit 4.1.1, er der ingen ændringer i foderhåndtering.

4.2.10. Lys

Der sker ingen ændringer i lysforholdene.

4.2.11. Ammoniak

Det generelle ammoniakreduktionskrav på anlægget

Kravet til begrænsning af ammoniakfordampningen opfyldes ved gyllekøling i alle sostalde, samt fast overdækning af på gyllebeholder. Tiltagende er allerede fastholdt med vilkår 3.3.1.1-3.3.1.6 i den eksisterende godkendelse fra 30. juli 2015.

Ammoniakdeposition på ammoniakfølsomme naturtyper

Nærmeste kategori 1 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, ligger ca. 5 km vest for anlægget. Det drejer sig om en kystklit, som er udpeget som en del af habitatområdet Vadehavet. Med en afstand på 5 km vil ammoniakdepositionen fra den ansøgte produktion være langt under selv det laveste krav på 0,2 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, ligger ca. 1,4 km vest for anlægget. Det drejer sig om et overdrev. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på dette område, som viser at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år og dermed ikke overstiger de lovmæssige 1,0 kg N ha/år.

Nærmeste kategori 3 natur, ligger ca. 1,2 km nord for anlægget og er Skast- og Kogsbøl Mose. Kategori 3 natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er bl.a. heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens³ § 3 og ammoniakfølsomme skove. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på dette område, som viser at depositionen på området ikke forøges.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition er derfor overholdt.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Kogsbøl og Skast Mose ca. 1,2 km nord for bedriften. Området er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde (F69) og er dermed Natura 2000-område.

Kogsbøl og Skast Mose er en nedbrudt højmoser under tilgroning på ca. 560 ha. Mosen gror til dels på grund af, at den drænes via kanaler og grøfter og dels på grund af øget kvælstofbelastning. De lysåbne arealer er næsten forsvundet i mosen, selv om den tidligere er blevet plejet ved rydning og afgræsning. Udpegningsgrundlaget for Kogsbøl og Skast Mose er ynglende rørhøg, hedehøg, tinksmed, sortterne og mosehornugle som tidligere alle har ynglet i mosen, men kun rørhøg og hedehøg findes med sikkerhed stadig i mosen. Derudover findes der havørn og traner i mosen, men de er ikke med på udpegningsgrundlaget for dette område.

Kogsbøl og Skast Mose er beskyttet efter § 7 i husdyrloven og samtidig beskyttet mose efter naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at der er særlige regler for kvælstofdeposition på området i forbindelse med udvidelser af husdyrbrug i nærheden.

Totaldepositionen i området fra det ansøgte husdyrbrug er 0,1 kg N/ha/år og udvidelsen medfører ingen forøgelse i depositionen.

Vi vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte.

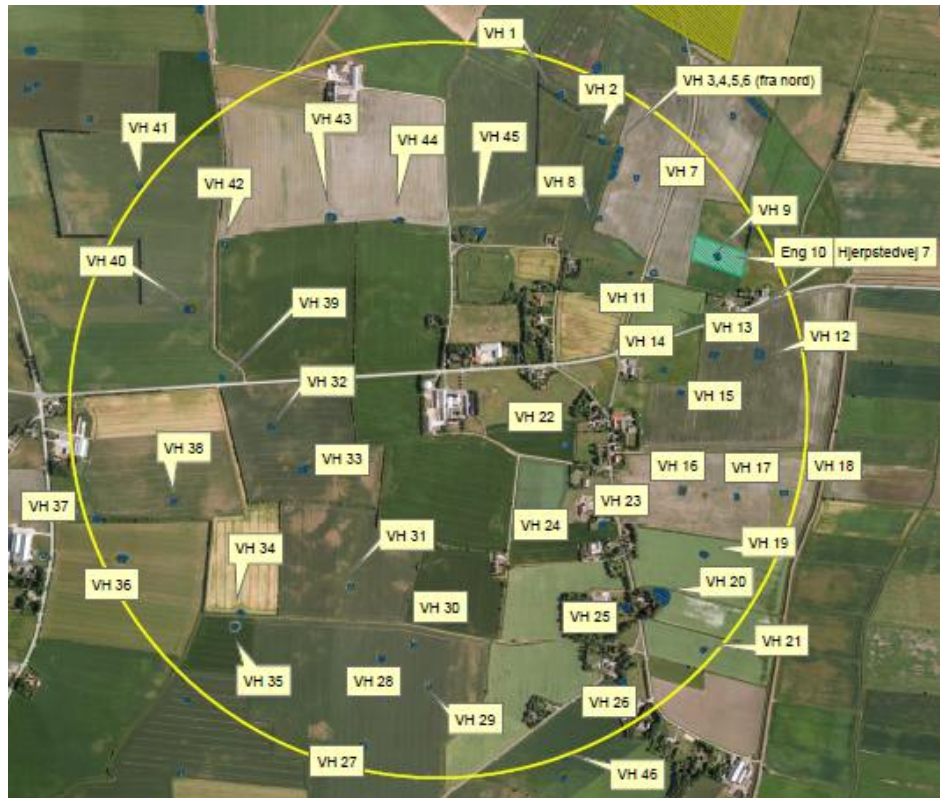
Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Kogsbøl og Skast Most som følge af ammoniak.

Vi forventer, at baggrundsbelastningen, som allerede har været faldende i en årrække, vil fortsætte med at falde de kommende år som følge af lovgivningsmæssige tiltag til begrænsning af ammoniakemission.

Tønder Kommune konkluderer, at det efter habitatbekendtgørelsen ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Deposition på områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en radius af 1000 meter fra anlægget på Hjerpstedvej 7, ligger der 46 områder, der er registreret som værende beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3. Det er 45 vandhuller og en eng. Se beliggenhed af naturtyperne her:



Vandhullerne 16, 17, 35, 30, 31, 28, 46, 25, 20, 23, 2, 43, 41, 40 og 37 er besigtiget i september 2011. Tilstanden er vurderet til at være moderat i disse vandhuller. Vandhullerne er delvis klarvandet og i et (nr. 2) blev der observeret grøn frø, som er en bilag 4 art. Der blev delvis fundet særlige værdifulde arter, som almindelig sumpstrå og vandnavle. Nogle af vandhullerne var dog under tilgroning i tagrør eller dunhammer. På baggrund af naturtilstanden og de fundne arter vurderes tålegrænsen til at ligge på omkring 25 kg N/ha/år. IT-ansøgningssystemets beregninger viser, at den ansøgte ændring på Hjerpstedvej 7 ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen på vandhullerne.

Vandhullerne 24, 34, 27, 29, 26, 21, 19, 22, 4, 3, 6, 5, 44, 45, 32, 33, 42, 36, 9 og et nyt vandhul i eng 10 er også besigtiget i september 2011. Tilstanden er vurderet til at være ringe i disse vandhuller. Mange var dækket af liden andemad eller under tilgroning i dunhammer eller tagrør. Nogle ligger også helt i skyggen af gråpil. I to af vandhullerne blev der fundet skeblad vejbred, som er nævnt som positivart i DMUs feltskema. På baggrund af naturtilstanden og de fundne arter vurderes tålegrænsen til at ligge på over 25 kg N/ha/år.

Vandhullerne 15, 13 og 1 og et nyt vandhul i eng 10 er også besigtiget i september 2011. Tilstanden er vurderet til at være dårlig i disse vandhuller. De var enten helt dækket af gråpil eller vokset til i krybhvene. På baggrund af naturtilstanden og de fundne arter vurderes tålegrænsen til at ligge langt over 25 kg N/ha/år.

Eng 10 blev besigtiget i september 2011. Engen er en ren kultureng, som afgræsses med højt dyretryk. Der blev kun fundet kulturgræsarter. Engens tilstand er vurderet til at være ringe. Der blev ikke fundet positivarter. På

baggrund af naturtilstanden, vurderes tålegrænsen til at ligge på ca. 25 kg N/ha/år. IT-ansøgningssystemets beregninger viser, at den ansøgte udvidelse på Hjerpstedvej 7 ikke vil medføre en forøget ammoniakdeposition på kulturengen.

IT-ansøgningssystemets beregninger viser, at der ikke er en merdeposition på over 1,0 kg N/ha/år på nogen af naturområderne. Vi vurderer derfor, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområderne, som følge af udvidelsen af husdyrbruget.

4.2.12. Lugt

Der er foretaget en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning⁴ og FMK-vejledningen⁵. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Genekriteriet for byzone eller sommerhusområder er 5 OU/m³, hvilket i denne konkrete sag er omregnet til at være alt indenfor en afstand af 512 m. Der er ca. 2,3 km til nærmeste område som er omfattet (Sønder Sejerslev).

Genekriteriet for beboelser i samlet bebyggelse er 7 OU/m³, hvilket i denne sag er beboelser indenfor 364 m. Hjerpstedvej 1 er den nærmeste bolig i samlet bebyggelse. Den vægtede gennemsnitsafstand er beregnet til 265 m.

Genekriteriet for enkeltbolig er 15 OU/m³, som i denne sag er omregnet til 140 m. Nærmeste nabobeboelse er Hjerpstedvej 10 og 12. Den vægtede gennemsnitsafstand til både Hjerpstedvej 10 og 12 er 125 m.

Som udgangspunkt kan der ikke meddeles godkendelse til et projekt, hvis geneafstanden er højere end den vægtede gennemsnitsafstand. Kommunen kan dog fravige dette udgangspunkt ud fra en konkret vurdering.

I beskyttelsesniveauet for lugt (bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁶) er der som eksempel på en situation hvor udgangspunktet kan fraviges nævnt den såkaldte 50 % regel. 50 % reglen er beskrevet på følgende måde i bilag 3:

I enkelte tilfælde kan der dog meddeles godkendelse f.eks. hvis den ansøgte husdyrproduktion medfører uændrede eller færre lugtgener end den eksisterende produktion samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand". Det skal understreges, at ansøger ikke har krav på, at kommunerne følger denne mulighed.

Geneafstanden for beboelser i samlet bebyggelse er som nævnt 364 m i ansøgt drift. I den nuværende godkendte drift er samme geneafstand 380 m. Før det, dvs. i situationen før den nuværende godkendte drift var geneafstanden 422 m. Lugtgenerne bliver altså mindre. Da der samtidig er

tale om mindre produktionstilpasninger vurderer kommunen at det ansøgte kan godkendes.

Ansøger har anvendt virkemidlet "hyppig udslusning af gylle" til at reducere lugtgenerne. Virkemidlet er allerede fastholdt med vilkår 3.3.6.1 i den eksisterende godkendelse.

Lugt er beregnet ud fra antal stipladser, hvilket vil sige det maksimale antal dyr på stald ad gangen. En forudsætning for at projektet kan godkendes er at disse stipladsangivelser ikke overskrides. Da der ændres på sammensætningen af dyreholdet er der behov for at ændre det gamle stipladsvilkår fra den eksisterende godkendelse (vilkår 3.3.6.2). Vilkåret erstattes af vilkår 3.3.1.1 i denne godkendelse.

4.2.13. Støv

Der sker ingen ændringer i støvforholdene.

4.3. HUSDYRBRUGETS AREALER

4.3.1. Anden afsætning af husdyrgødning

Der sker ingen ændringer i forhold til afsætning af husdyrgødning. Der er ingen arealer til husdyrbruget og alt gødning afsættes i ansøgt drift til biogasanlæg.

5 HØRINGER

Nabo- og partshøring

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal partshøres i sagen er ansøger og de allernærmeste naboer, det vil sige de 3 adresser lige nord for ejendommen. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

6 KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og

Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest 5. december 2016.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

7 BILAG

Bilag 1: Vilkårskatalog

8 REFERENCER

¹ Bekendtgørelse 442 af 13-05-2016 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med seneste ændringer

² Bekendtgørelse nr. 926 af 27-06-2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

³ Bekendtgørelse 1578 af 08-12-2015 af lov om naturbeskyttelse, med seneste ændringer

⁴ <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Lugt.ashx>

⁵ Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, udgivet af FMK, 2. udgave

⁶ Bekendtgørelse 44 af 11-01-2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Vilkårskatalog

Vilkår fra miljøgodkendelse af 7. januar 2013

3.2.1. Stalde og anlæg

- 3.2.1.1. Gyllebeholderen på ejendommen skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- 3.2.1.2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning fra gyllebeholderen.
- 3.2.1.3. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skaden er opstået. Hvis ikke skaden kan repareres indenfor en uge, skal der som minimum være indgået en aftale om reparation. I disse tilfælde underrettes tilsynsmyndigheden om skaden.
- 3.2.1.4. Der skal etableres gyllekøling i gyllekanaler i de 6 stalde 236.347-236.352 (i alt 1.958 m²). Anlægget skal køle med en effekt på mindst 13,3 W pr. m² gyllekanaler. Samlet skal køleeffekten være mindst 26 kW. Varmepumperne der installeres har en køleydelse på 53,8 kW. Med denne køleydelse skal de være i drift i 4.229 timer (timer pr. år) for at opnå en ammoniakreduktionsprocent på 15 %. Varmepumperne skal være forsynet med timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjournal og forvises på myndighedens forlangende.
- 3.2.1.5. Der skal monteres en typegodkendt elmåler, der måler varmepumpens elforbrug. Elmåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der som minimum registrerer måneds- og årsforbrug af strøm målt i kWh. Disse data opbevares i minimum 5 år.
- 3.2.1.6. Køleanlægget skal være forsynet med trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsordning, der i tilfælde af lækage på varmeoptageren stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 3.2.1.7. Der skal udføres en årlig service på anlægget. Denne service skal udføres af en installatør med køleautorisation. Anlægget skal i øvrigt vedligeholdes ifølge fabrikantens vejledning herom.
- 3.2.1.9. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal årssøer
 - grise pr. årssø
 - fravænningsalder og -vægt
 - foderforbrug
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEso i foderblandingerne.
- 3.2.1.10. Dokumentation for beregningen af og P ab dyr pr årso følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2009) til 15. februar år 3 (fx 2011)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation

uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres – i sådanne tilfælde skal P ab dyr dokumenteres på anden vis.

3.2.2. Energiforbrug

3.2.2.1. Ventilatorerne skal rengøres mindst én gang om året. Datoen for rengøringen skal fremgå af driftsjournalen (vilkår 3.2.5.1.).

3.2.3. Vandforbrug

3.2.3.1. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandforbrug og vandspild minimeres.

3.2.4. Affald

3.2.4.1. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald, skal det opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.

3.2.4.2. Hvis der opbevares fast farligt affald skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.

3.2.5. Management og egenkontrol

3.2.5.1. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:

- Dyreholdets størrelse (årsproduktion).
 - Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
 - Vedligeholdelse af ventilationsanlæg
 - Effekt af gyllekølingsanlægget
 - Tidspunkt for udslusning af gylle fra slagtesvinestalde
- Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.3.1. Gødningsopbevaring og -håndtering

3.3.1.1. Husdyrgødningen, der produceres på Hjerpstedvej 7, skal afsættes til et godkendt biogasanlæg og må ikke tages retur. Vilkåret fraholder ikke andre virksomheder fra at anvende gyllebeholderen på adressen til opbevaring af afgasset gylle.

3.3.1.2. Inden dyreholdet udvides skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af al produceret svinegylle fra det dyrehold som der udvides til, til et godkendt biogasanlæg.

3.3.2. Driftsforstyrrelser og uheld

- 3.3.2.1. Der skal ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, straks ske alarmering til alarmcentralen på telefon 112, og igangsættes afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt.
- 3.3.2.2. En beredskabsplan skal være let tilgængeligt og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog der kan forstås af de ansatte, og indholdet skal være kendt af gårdens ansatte mm. I forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol. skal beredskabsplanen udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed. Ejendommens beredskabsplan fremgår af bilag 2.
- 3.3.2.3. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende skal det opbevares i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område hvor beholderne står, skal udformes så at den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

3.3.3. Skadedyr

- 3.3.3.1. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med vejledninger fra Skadedyrslaboratoriet (Aarhus Universitet).
- 3.3.3.2. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

3.3.4. Olie og brændstof

- 3.3.4.1. Påfyldningspistol for olie som kan fastlåses skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
- 3.3.4.2. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

3.3.5. Husdyrbrugets ophør

- 3.3.5.1. Ved husdyrbrugets ophør ryddes ejendommen for husdyrgødning, affald, døde dyr, spildevand, foder mv.

3.3.6. Lugt

- 3.3.6.1. Der skal mindst en gang om ugen udsluses gylle fra de 2 slagtesvinestalde (236.343 og 236.344).

Vilkår fra Miljøgodkendelse af 7. november 2016

3.1.1. Generelle forhold

- 3.1.1.1. Denne godkendelse bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter den er meddelt. Godkendelsen er udnyttet når bygge- og anlægsarbejder eller når udvidelsen eller ændringen af dyreholdet er påbegyndt. Dog med den forudsætning at den udnyttelse som er påbegyndt, færdiggøres i et rimeligt tempo, hvilket normalt vil sige at den skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb.
- 3.1.1.2. Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold på 1.200 årssøer med 38 smågrise pr. årssø til 8 kg, samt 2.416 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 344 DE.
- 3.1.1.3. Dyrene skal opstaldes om anført her:



Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal dyr	Antal Stipladser
1	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	2.044	511
2	Slagtesvinestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin (30-110 kg)	372	93
3	Slagtesvinestald	Fuldspaltegulv	-	-	-
4	Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	Årssøer*	206	62
5	Løbe- drægtighedsstald	Individuel opst., Løsgående	Årssøer*	119 99	83 69
6	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	422	127
7	Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	200	60
8	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	353	247
9	Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer*	629	440
10	Ny farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer*	372	112

* med 38 fravænnede grise til 8 kg

3.1.1.4. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.2.1. Stalde og anlæg

Foder

3.2.1.1. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 6.551 kg P pr. år.

- "P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{P ab dyr pr årssø} = (\text{FE pr årssø} \times \text{g fosfor pr FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal fravæ-} \\ \text{nede grise pr årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst})$$

3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.3.1. Lugt

3.3.1.1. Der må maksimalt være 604 slagtesvin på stald ad gangen.